

Soba - serce królestwa Alwy

- [Trwające](#)
- [Zakończone](#)

Informacje o projekcie

Tytuł projektu: Soba – serce królestwa Alwy. Organizacja przestrzenna średniowiecznej stolicy nad Nilem Błękitnym

Źródło finansowania i numer Projektu: Grant Narodowego Centrum Nauki, umowa nr: UMO-2018/29/B/HS3/02533

Kierownik projektu: dr Mariusz Drzewiecki (CAŚ UW)

Jednostka prowadząca projekt: Konsorcjum Naukowe ustanowione przez Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk

Osoba odpowiedzialna za koordynację udziału IAE PAN w Projekcie: mgr Robert Ryndziewicz

Kontakt: m.drzewicki2@uw.edu.pl; robert.ryndziewicz@gmail.com

Strona www Projektu: <http://soba.uw.edu.pl>

Wykonawcy

Instytucje współpracujące:

Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego
Instytut Archeologii i Etnologii, Polska Akademia Nauk

Charakterystyka

W średniowiecznej Nubii istniały trzy królestwa: Nobadia ze stolicą w Faras, Makuria ze stolicą w Dongoli oraz Alwa ze stolicą w Soba. Miasta te, położone na brzegach najdłuższej rzeki Afryki, stanowiły serce każdego z królestw. Wznoszono w nich imponujące budowle. Mieściły się tam siedziby królów i biskupów. Stanowiły one ośrodki władzy oraz centra religijne. Do stolic ściągali ludzie z najdalszych zakątków królestw. Można tam było spotkać kupców z dalekich terenów, podróżników, emisariuszy, natknąć się na szpiegów oraz poszukiwaczy przygód i godziwego zarobku. W stolicach rozwijał się handel oraz lokalna produkcja wyrobów luksusowych. Na obrzeżach miast zakładano klasztory, a w jego dzielnicach budowano różnorodne kościoły.

Jeden ze średniowiecznych podróżników arabskich opisał Soba jako miasto, w którym są wystawne domy oraz duże klasztory, kościoły z bogatym wyposażeniem oraz pięknymi ogrodami. Była to metropolia wieloetniczna, siedziba władz kościelnych oraz królewskich. Niestety, od tamtych lat minęło wiele czasu, a miasto uległo zniszczeniu. W XIX wieku opuszczone i zrujnowane budynki Soba zostały rozebrane, a cegły wykorzystano do budowy nowej stolicy – Chartumu. W XX wieku nieliczni archeolodzy prowadzili badania w tym miejscu, odkrywając ślady po monumentalnych budowlach oraz niezwykle ciekawe i oryginalne zabytki, takie jak stela grobowa nieznanego wcześniej króla Dawida, lub przedmioty, które dotarły tu z miast basenu Morza Śródziemnego oraz z Dalekiego Wschodu. Oszacowano, że w czasach świetności Soba obejmowała obszar około 275 ha. Do dzisiaj przebadano zaledwie 1% tej powierzchni. Celem tego projektu jest rozpoznanie zabudowy średniowiecznej stolicy w Soba. Chcemy się dowiedzieć, gdzie znajdowały się poszczególne dzielnice miasta i jak były zorganizowane. Będziemy poszukiwać pałacu królewskiego, domów zarówno bogatych mieszkańców miasta, jak i tych biedniejszych. Będziemy starali się zidentyfikować obszary produkcyjne, takie jak warsztaty ceramiczne czy metalurgiczne, produkujące wyroby codziennego użytku oraz przedmioty luksusowe. Zajmiemy się rozpoznaniem dawnej sieci dróg oraz przestrzeni otwartych, takich jak place lub cmentarze. Obecnie większość terenu dawnej stolicy jest zajęta przez współczesne domy oraz pola uprawne. Centralna część Soba jest obszarem chronionym, jednak na jego powierzchni nie widać żadnych śladów dawnych budynków. Średniowieczna zabudowa znajduje się

tuż pod powierzchnią, a na ziemi można znaleźć tylko fragmenty przedmiotów, które niegdyś służyły mieszkańcom stolicy.

Aby osiągnąć nasz cel wykorzystamy najnowsze metody badawcze używane przez archeologów, etnologów oraz geofizyków. Na terenie całego miasta archeolodzy będą poszukiwali zabytków, które można powiązać z dawnymi mieszkańcami stolicy. Badania geofizyczne pozwolą zarejestrować anomalie magnetyczne, które mogą wynikać z obecności dawnych murów oraz budynków, tak więc mapa anomalii magnetycznych może pozwolić na odtworzenie przebiegu ulic, domów, budynków publicznych i całych dzielnic Soba. Etnolog będzie odwiedzał współczesnych mieszkańców i rozmawiał z nimi na temat zabytków znajdujących się na całym otaczającym terenie oraz na temat historii i legend krążących o dawnej metropolii. Może się zdarzyć, że mieszkańcy w czasie codziennych prac na polach lub w otoczeniu swoich domów natrafili na ślady przeszłości oraz zabytki. Wszystkie uzyskane informacje będą łączone oraz porównywane, co pozwoli na stworzenie map rozplanowania Soba.

Zespół badawczy będą tworzyli specjaliści z kilku polskich jednostek naukowych. W jego skład wejdą naukowcy zajmujący się badaniem zabytków ceramicznych, szklanych, organicznych, metalowych (jeżeli takie zabytki będą znajdowane na stanowisku), jak również specjaliści z zakresu geofizyki archeologicznej, etnologii, architektury oraz sztuki średniowiecznej Nubii.

Publikacje

Drzewiecki M., Ryndziejewicz R. 2019. Developing a New Approach to Research at Soba, the Capital of the Medieval Kingdom of Alwa. *Archaeologies: Journal of the World Archaeological Congress* 16, 1-24. (doi.org/10.1007/s11759-019-09370-x).

Drzewiecki M., Cedro A., Ryndziejewicz R., Selma Khogli Ali Ahmed 2018. Expedition to Hosh el-Kab, Abu Nafisa, and Umm Marrahi forts. Preliminary report from the second season of fieldwork conducted from November 13th to December 8th, 2018 with an appendix on an aerial survey of Soba East on 12th and 13th December 2018 (DOI: 10.13140/RG.2.2.26111.66724/1), Omdurman.

Drzewiecki M., Cedro A., Rączkowski W., Ryndziejewicz R. 2018. Expedition to Hosh el-Kab, Abu Nafisa, and Umm Marrahi forts. Preliminary report from the first season of fieldwork conducted from January 9th to 25th, 2018 with an appendix on a trial geophysical survey in Soba East conducted on January 26th, 2018 (DOI: 10.13140/RG.2.2.30734.25921), Omdurman.

image not found or type unknown

image not found or type unknown

image not found or type unknown

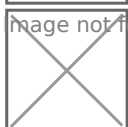

image not found or type unknown

image not found or type unknown

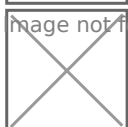

image not found or type unknown

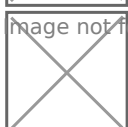

image not found or type unknown

Załączniki:

[2020-05-fot1 . Plik w formacie: jpg . Rozmiar pliku: 147 kB](#)

label_file_format jpg 147 kB

Opublikował w BIP :

Instytut Archeologii i Etnologii PAN

Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Liczba pobrań:	8

[2020-05-fot5 . Plik w formacie: jpg . Rozmiar pliku: 146 kB](#)

label_file_format jpg 146 kB

Opublikował w BIP :	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Liczba pobrań:	6

[2020-05-fot2 . Plik w formacie: jpg . Rozmiar pliku: 153 kB](#)

label_file_format jpg 153 kB

Opublikował w BIP :	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Liczba pobrań:	7

[2020-05-fot7 . Plik w formacie: jpg . Rozmiar pliku: 168 kB](#)

label_file_format jpg 168 kB

Opublikował w BIP :	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Liczba pobrań:	8

[2020-05-fot3 . Plik w formacie: jpg . Rozmiar pliku: 163 kB](#)

label_file_format jpg 163 kB

Opublikował w BIP :	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Liczba pobrań:	8

[2020-05-fot4 . Plik w formacie: jpg . Rozmiar pliku: 165 kB](#)

label_file_format jpg 165 kB

Opublikował w BIP :	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Liczba pobrań:	7

[2020-05-fot6 . Plik w formacie: jpg . Rozmiar pliku: 160 kB](#)

label_file_format jpg 160 kB

Opublikował w BIP :	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Liczba pobrań:	8

Metryczka

Opublikował w BIP:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data opublikowania:	14.05.2020 14:05
Ostatnio zaktualizował:	Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Data ostatniej aktualizacji:	14.05.2020 14:05
Liczba wyświetleń:	11